

Өртээ 2 көп.

Өртээ 2 көп.

(СЭТА).

дүк садарынын чыл планын бүрүнү-жыткан социалисттик чарышты улам-
биле күүседип, мурнакчы ажил-на калбарткан.

УЛУГ БАЙЫРЛАЛ ЧЫЛЫНДА

Бай-Тайганың „Мурнакчы“ колхозундан чугаалап тур

БУРУНГААР БАЗЫМ

Бистин «Мурнакчы» колхозун коллектив бо тунуп турар аймагы чылын багыт эвес көргүзүлгө биле доозуп, чаа чылда—Совет эрге-чагырганын чартык чус чыл өмүчү чылында чаа-чаа сорулгаларын салып турар.

1966 чылда колхозка малдын нинти баш саны мурунку чылдагы-зында өскөн. Мал ажалынын про-дуктуларын бүдүрө болган күрүнөгө сазынын планнарын күтсөттинген. Колхозтун экономикасы мал ажалы-не утанымышкынын болганын кү-рүнөгө күтсө 30 тонна тарак са-дар планын турган болза, керек кы-рында 250 тонна сазып, пландан азыр сатканы дээр күрүнөниң та-лаар өртсөн сазуура 26 мүн ажал рубльдин орууга алдынтан. Цент-нер тараанын бот-үзсө 6 рубль 20 көпөк болган, азы өрткөн чылгы-зында 17 көпөккө куулаан.

Ажал-агынын ажаа орууга э-вус, колхозчуларын амырал бай-лазы ажилеп, ажалга идепкей улам бедил турар.

«Межегей» совхозтун коллектив байырлап чылынын социалист чарыжына киржирине республика-нын колхоздарын, совхоздарын кий-гырышаан, болуун чедип алыр со-рулгаларын тодораткан, параллага чарлап үндүргөн болгай. Межегей-жилерин кийгырын ижин-биле дет-кивишаан, 1967 байырлап чылында күтсөдир социалист күлөөлөтөрүн ажаллап кылган, колхозчуларын хураалга чугаалашкан бис. Ол ху-лөөлөтөрүн кол-колун ап көрөзлө-нөр.

Мал ажалы. Нинти малдын баш санын он ажал хуу өстүрөр. Төрүр чус баш малга онааштыр 80 быза-нын, 90 хураган, анайын алыр. Хой бүтүзүндө 2 кг. өшкүдөн 600 грам-дукту кырып алыр. Мурнакчы хой-жаар Хертек Көк, Хертек Баалан, Саая Хирлиг-оол 100 хойдан-на 100

хураганын камгалап алырын, саан-чыллар Хертек Бак-жөк, Донгак Очу-рус черин бир инаэте онааштыр 1000 кг сүтү саарын күлөөнгөнөр. Бисте уксазын экижитиниң, тус черин эвэш продуктулук инектери бар. Ичанганш мал ажалын эктир утанымышкыне хөгжүдөр бис. Фе-рмага бир инектен ортумак саала 700—800 килограммдан ашпас болур. Күрүнөгө сазар малды ортумак ди-ринг деңизин: мыйыстыг бола мал-дын—280 кг, хойлун 40 килограмм-дан куу эвес кылдыр семиртпөр.

Олар-белчирини байлазын, мал чөмөрүнүн курлавыры кааа хой тур-густунарын барымдалааш, иштик чөмөр: Базарак-Алаа, Чангыс-Те-рег мичаар чартык нарын дуктуг хойну, Манчурек, Шуй деңизкери-не бөдүн дуктуг хойну, ангор өшкү-нү өстүрөр. Шээр малды коланна-

рын ийн бригада кылдыр тургускаш, оларын төстөрүн электржилерин 1967 чылда доозар. Кыргыла пунк-туун база электржилер.

Күрүнөгө мал ажалынын про-дуктуларын сазарынын чыл планнарын ноябрь 1-де күтсөдир.

Мал ажалына механизацияны чо-рудуу, элек чөм-суурун тургузуу, бүдүрүп үндүрө продукцияны көвү-деди тургаш, оон бот-үзсө ин ам-гыдан чигидир. Чикээ, өрткөн он айларын түнели-биле алырга, цент-нер сүтүн бот-үзсө 19 рубль 40 көпөк болган, а келир чылын ону 16 рубль болдулар. Күрүнөгө сазар центнер инек эдлин бот-үзсө 60 чылы турганын 80 көпөккө, хой эдлин—1 рубль 80 көпөккө чигидир чедип алыр.

Чер ажалы. Колхозтун кол эконо-

миказы мал ажалы болганда, келир чылын мал чөм культураларын ко-лазы тарым деп планнап турар. Ам кол кичээгенин тарылгага белетке-че угландырар. Уредин арылгалары-нын 1967 чылдын февраль 10-ла, тракторларын болган кедээ ажал-агы машиналарынын септелгенин февраль 23-те доозар дээр ажалдап турар бис.

Дуктуту бедилерине кышкы агро-техникат хөмчөгөр чутула. Шээр-деге 500 тонна ирик электи төгөр болган 20 тонна минералдыг чөм-ш-чилгени ажилгаар.

Туугу болган чаагайдыла. Келир чылын малчынарын чурталага бажынарын септелгенин ноябрь 1-де бурч дооскан турар. Крыша, кладовка, печка, шукатура чок бажы чок турар. Чаа туулгага хө-регээр үш мүн кубометр туугу м-

жын белеткээр. 70 мүн кезек туу-буну, 40 тонна чугайын бүдүрө. Хо-ву бригаданын туралага нинти чурталага бажынын туугун март 1-де, школа болган уугулар албан черлериниң олар кылжынын белет-келди март 15-те доозар.

Улуг байырлапга утуктуур кол-хозтун сурун чаагайдылар талазы-биле хой ажалдарын кылды. Суура бажы бүтүзүнүн чанынга 10—12 ыяшты тарым олутур. Үш мүн метр шукатениктерин кылды. Эзсөн хой бажынарын септээр болган крыша чок бажын турбас. Суурун чаны—Бардык арманын таарымчалыг че-ринге спорт шөлүн тургузар.

Садм, хандырыла, улус өөредил-гези, культура чырыдышкын тала-зы-биле 1967 чылда ботандырып чорудар хөмчөгөрүн база төлөвилеп алган бис.

Социалист чарышка киржи, күлөөлөтөрүн алыр дээр, ажал-хөмчөгөр эгези, а кол чүве—оларын ботандырып болур. Бо үдө кол күштү мал кыштагыдышкыныче, малдыг чаш талун меңди ажаап алырыне, чакы тарылгага белетке-че салып турар бис.

Колхозтун экономикасын эктир мал ажалын хөгжүдөрине утлан-дыраш, чер ажалы база өлчө ке-рундөр—мындыг анылыг специ-ализация бистин олар-белчир, бойдус байдалдымыска чере тааржыр деп болап турар бис. Алардыг байырла-га төлөтпг ужуражыры-биле алган күлөөлөтөрүн бурч күтсөдир бол-зубууса, колхозтун экономикасына бурунгаар бажынын кылганымыс ол болур.

Социалист чарышка Барым-Хөмчөгөр районун «Большевист» кол-хозун кылгырыдыр.

Х. НУДУРУНПАЙ,
колхозтун даргазы.
Х. ЧЕЧЕН,
колхозтун экономизи.

МЕЛИОРАТИВТИГ ХЕМЧЕГЛЕР

Бистин колхозтун кол тараал шөлери сугарылгалыг. СЭКП ТК-нын март болган май Плену-нарын база партияның XIII сессиянын шийтирлерин күт-сөздишан, 1966 чылда 1200 га сугарылгалыг черге аны-бур культураларын тараан бис. Шун-ту 37 сугарылгаларын кижин бүтүзүгө 20—30 га черлерин кырылаан. Мурнакчы сугарыл-галар Х. Дадар-оол, А. Демдек, Д. Дадар, С. Байыр га бүтүзүндө 13—15 центнер дуктуту алган-нар.

Колхозтун тараажыларын мурунла салдыган кол сорула бола байырлап чылынын тарыл-галыг хынамчалыг белеткени, бедик дуктуттерин өстүрүп алы-нын сурун тургузар болур. Кол кичээгенин мелиоративтиг хөм-чөгөр, оон иштинде сугарыл-галыг угландырар.

Хөргүнү хат болган суг ур-лөөшкн алыр чорукту болдурбас дээр, 1967 чылда тарылга шө-лериниң кылдыларына 3000 сан-ныг чалап мичаарын, талларын, теректерин тарып олутур. Зер-Хааагыт сугарылга буталарына хөргүн урелишкынын болдурбас дээр километр хире черге мичи олутулгалыг чорудар, 250 га та-рылга шөлүнүг дажын аштап арылгалар. Эргижиреп үрелген сугарылга буталарынын 5 кило-метр узун дуктутт черлеринге аш-талга чорудар.

Колхозта сугарып болгу дег шөлдерин бурч сугарып ажил-лаар сорула-биле Базарак-Алаа-нын сугарылга бутазынын дө-зүгө 1967 чылда капитал дукту-гн кылды. Сугарылгалыг учас-токтарын 15 кезек черинге суг таарыштар халгажыгыштарын база кылды. Оон ынай 60 санныг

сугарылга шиттерин, 50 санныг калбак мандаларын, КЗ-03 деп бута ууну тырттар ийн андазынын чакы тарылга эгелериниң му-рунда белеткени алыр.

Беш сугарылга эвеноларын тургускаш, сугарылга ажалын шынарлыг чорудары-биле 50 сугарылгаларын өөредилгенин организааар. Агротехниканы 124 шактыг програмказын өөре-лир 42 механизатор, 20 хову ажалдакчылары бар. Олардан ам үдө 33 кижин кичээлдерге көөп олутуруп турар. Чамлык өштер билин бедил дээр кичээлдерге уугу сокуургалдыг көөп турда, чамлык механизаторлар болган хову ажалдакчылары өөредилгени тооп бодалай турар. Илалыларга Х. Оолак, Х. Бадм-Байыр, Л. Оолак, Х. Менгун-оол болган оон-да өскөдөр хамааржыр. Механиза-торлардан 14 кижин мергежил бе-

дидер курста өөренип турар.

Колхозтун тараажылары келир чылдын тарылгалыг аны-бур культураларын 466 тонна уре-нинерин арылгал белеткени алган-нар. Кыш—тарылгага техниканы белеткениниң үдө, Колхозта сеп-тезе чөгүүр 7 ДТ-54 тракторларын 2-я, 10 саяканың 3-яу бе-лен, 129 илириниң база септээр, үш тракторну «Сельхозтехника-ны» Чааана салбырынын мас-терсказында септээр турар.

Колхозтун тараажылары байыр-лап чылынын тарылгалыг хы-намчалыг белеткени чорудуп, чакы, чайгы үелерде мелиорати-втиг хөмчөгөрүн күтсөдир тургаш, чер ажалынын культуразын бе-дилеп, элек дуктуттерин өстүрүп алыр дээр ажаллап турарлар.

Х. ДОНГАН,
колхозтун кол агроному.

ЧУРТАГА: № 2 хойжу бригаданын дуктулгалыг, хөмчөгөр хойжу Хертек Монгесин Бааланын кыш-ым оларда хойлары. Хойжу кыял кааа-лаа хынам-чалыг, серемчиледир болур. Ичанганш Чигде-Лигини турары.

Кол чүве—өөредилгениң шынары

Бистин колхозтун коммунистери болган колхозчуларын кышкы үдө өөредилгени аны-бур хөмчөгөрине хаара туттунган турар. Бо өөредилге чылында марксизм-ленинизмниң үндөсүн өөредир бөдүмдө 18 коммунист болган 14 кижин эвес ажалдакчылар өөренип турар. Бөдүмүнүн пропагандистери башкы Соая биле Мазыр-оол олар боттары-нын пропагандист күлөөлөтөрүн чүткүлүг күтсөдир турарлар.

Агротехника бөдүмүндө 18 механизатор, 15 сугарылгалык өөренип тур-ар. Оон пропагандизм агроном эш Хүрөк кичээлдерин илан сазуулар өрт-тирип турар. Малчылар ортузунга зооветеринардыг болган эге билигин партия өөредилгенин организааашан. № 1 хойжу бригадала бөдүмүн кол-хоз даргазы эш Кудурункай удуруп турар, мында 16 малчылар, 8 ком-мунистер хаара туттунган.

Комсомолчулар болган аныктар өртөм билигке чүткүлүг кижилер. Бисте кедээшкн школаның 6-дан 10 класкага чедир 39 аныктар өөре-нип турар. Бо школага өөредилгениң шынары болган организаасты өрт-көн чылгызында дээр аларган. Мына комсомолчулар Шку-Саар, Анай-Саар олар кончуг кызымак өөренип, тус-тус өртөмөргө эки түнелерин чедип ап турар.

Оон-биле чергелештир бөдүмүгө кирип алгаш, өөренип алыр дээр кызып ораалашпас, харын кичээл үдөр кижилер база бар. Коммунистер К. Бүрбү, С. Чигит болган өскө-лаа чамлык дынакчылар кичээл ша-гын дыка үзүп келгенер.

Колхозта партия, комсомол организацияларын таразыннан моюн со-гаар өөредилгениң шынары дээр, бөдүм, школа бургуу өөредилге про-грамманын шынары өрткөн турарын чедип алыр чутула. Кичээл үдөр, өөрениг темаларын хатаптаас, кичээлге белеткел чок келир чо-руктары болдурбас. Бир дугаарында коммунистерден, комсомолчулардан негелени дынаклар. Ажаллап, чурттап турар айы-биле бот-боттарынын аразынга дуалажыры чутула.

Өөредилгениң шынары чүтлө пропагандистерден эвес, харын дынак-чыларын боттарындан кол хамааржыр. Олар кичээлдерге көөп, илепкей-лиг киржиринден аныда, айтыкан программа сазуулар өөредилге матери-алдарын боттары нөмчүп, конспектилеп өөренири чутула. Дынакчы бу-рузу кичээлдерге белеткелди, бидинмейн барган айтыргаларын тускай демдегеп алган келир ужурау. Чүтлө шак мындыг байдалда өөредилге шынары болур.

Кол айтыры—чүтлө бөдүмүгө, дынакчыларын санында эвес, а оон шынарында болур.

Д. МИЖИТ-ООЛ,
парторганизация секретарының
оралакчысы.

УЛГАТТЫРГАН БРИГАДА

Колхозта үрөмк хой-жу бригадаларын ийн улуг бригада кылдыр та-галып каттыштырган, оларга бүгү ажалы башкарып харымлаар хостаткан бригадирлерин тургускаш. Бистин бри-гаданың олардын тайга чоогу, калыр-берт черлер болур. Ичанганш манза бөдүн дуктуг хой-жу болган ангор өшкүнү өс-түрөр дээр черде чүтү-лүг.

Бистин бригадала хой 8 кодан, ангор өшкү 5 кодан турган. Улгаттыр каттыштырганы-6 ила аана 12 кодан хой база немечир. Мынча хой ко-данын эвес кадарын тур-гар хойжулар биче эвес коллектив болур. Ичан-ганш олар ажал-агы төптүг турары чере ал-бан. Хойжу бригаданың төвүн олар-белчирин, мал чөмөри белеткээр черлерин ортуу болур.

Устуг-Бел деп черде тургузуу турар бис. Мы-на мүн хой кирер 2 ка-жаа бар. Алаа эрте ор-лаар коданларын тургу-зар. Чаш хураганнарын сакман аргазы-биле до-руктуларын моюн эгелер-ин-биле манза алектал-лары белеткээр бис.

Оон ынай ийн чуртала-га бажымын, насос-биле ажалдаар кузук. Кы-зыл булуң, чунар ба-жын бар. Электри шим-чедик ажалдап турар. Кыштагаларда хойжулар, шынары куз-дар, бол, чурттаар бажынары.

Хойжу бригадала бот-үзсө сугарылгалыг чырышка бистин хойжу бригаданың кирип, соци-алист күлөөлөтөрүн алган. Келир чылын төрүр 100 хойга онааш-тыр 100 хураганын, бө-дүн дуктуг хой бүтү-зүндө 2 кг дукту, ан-гор өшкү санынан 700 грам дукту алыр бис. Октябрьин 50 чыл өм-үнү байырламынга че-дир бүтү септелгени доозар, бригаданың тө-вүгө ыяш тарып но-гаанчылар.

Сиген шөлүн сугаарып тургаш, оон дуктуу бедилер. Барлык уну-га 50 га көк суламы колхозтун механизатор-лары тарым. Ону мал-чылар сугарып өстү-гөш, ажаап алыр, 1967

чылда бригаданың ажаап алган ситени, көк сула-зы 100 тонна четкен.

Бо кыштагалыктын үг-зине бистин хөмчөгө-лиске ол четчир деп санап турар бис. 1967 чылда оон эвэш эвес чөмчөн белеткээр. Алган күлөөлөтөрүн чедип-киниг күтсөдирине кол чүве—кыштагалыктын хуу өрттирери болур. Ичанганш кыштагаларга мал чөмөрүн баш-тайгы курлавырын сөөр-түп чегинер. Хойжу бу-рузу кыштын берге бай-далын тилеп үнөр дээр ажалдап турар.

«Кара-Хөл» колхозтун № 4 хойжу бригаданың бисе социалист чарыштыг бис. 1966 чыл-да бот-боттарыныстын аравыска хыналаны чо-рудуу, чарыштын түн-мелин үндүргөн бис.

«Мурнакчы» колхозтун Булуң суурунун он таламында, Барлык хөмчөгөр арыктын кыдында бойдус чурмалдыг че-ле долгандыр хериниг, кырында беш адырдыг кайы ырак-тан көстүп, дүң чырып турар чаа туугу кижиниң кичээ-гейин хаара туза бөр.

Ол дээрке күрүнөң күсели-биле колхозчуларын бичи чаштарыга тууап берген уруглар салдыр. Эрткен чылдар-да шала туткан туугуну колхозтун баянчылар дооскаш, бо чылдын октябрьда ажаллага кириген. Бичи чаштарын удуур, ойнаар, чөмөнир өрөөлдер, кучка, медицина пунк-туу, ажалдакчыларын ажал албан кылырынга таарыш-тырган улуг, биче 13 өрөөлдер бар.

Анаа 3-тен 6 хар чедир намыз 50 уругун хун-дун чок ажаап тургузар нормалыг. Ам бөдүндө 30 хире уругтарын

Түннелине бистин бри-гаданын көргүзүлгө дээр болган.

Колхозтун хойжу бри-гадалар аргазына шил-чир тутун ийн чыл иш-тинде бичыг туугу тур-гар бис. Совет эрге-ча-гырганын чартык чус чыл болган өмүнү чы-лында бо тутуштуу алыспас дээр хойжу бу-рузу он харымсалгалыг ажалдаар ужулуг.

Бир-га улгаттырган бригада болганда, бис-тин күжүнү моюн со-гаар улам улгайды, ажал-мыс организаастыг, демент болур, бот-ору-ла-чарылгалыг болуру-нун сууру туугустуулар апар.

С. ДУГУРЖАП,
№ 2 хойжу брига-да-нын бригадир.

ШЕВЕР ХОЛДАР

Бистин тудуужу бригаданың тудуг талазы-биле бүдүрүлгө планын чыл бурч күтсөдир келген. Иланга тудуужуларын шевер холдары-биле кол-хозтун сууру улам чартыкты, чаа тудуулар немечил турар.

Бо эртин турар чылда малчынары 3 чурталага бажынарын, ишек, хой чурр ажалларын, 4 хой калжаларын, Шуй-Аксында кадыкылаа шко-лазынга бажылар чурталап бажынын, суура чайы ногоан театрын ажал-лаа кырген. Хову турлаанда төп шанын цементтеген, малчынары 11 бажынын крышала, кладовкалар, шукатуралар берген, шала тутту-гун уруглар санын тудуун доозуп, асыллаа кырген.

Эрткен кыжын тудуг материалдарын бурч белеткени алганмыстан ту-дуг ажалы үзүктөлбөн. Оон ынай өөредилге болган ажал чөмчөгөр олар ажалын база тудуг бригаданы белеткээр. Чусай, туугу биле бурч хандыргышан бис.

Бригадала тус-тус ажалдорун эвенолар айым-биле күтсөдир органи-зааашан. С. Болмидайа удурткан шукатура эвеноу планын, ажал куч-сеткен, Х. Сандыка удурткан казанка эвеноу тудууларын рамаларын, экиктерин сардапайн кылып турар. Оон ынай колхозчуларын шифр, стол, сандыг дээр мышкаш чыгарып бистин шевер казанчыларын күтсөдир берип турар.

Ам үдө тудуг бригаданың кечигуунери Октябрьин социалист Улуг революциянын 50 чыл онога төлөтпг ужуражыр дээр ажалдап турар. Хову бригаданың төвүгө 40 кижин чурттаар дөрт өрөөл чуртала-га бажынын чакса чедир асыллаа кырген дээр ажал, шалыны бажыны эш Х. Сарыг-оола удурткан 8 кижин составте эвено ажалдап турар. Мал-чылар чурттаар бажынын тудуунда дөрт кижин ажалдап, алаа чаа чыл-дын эгезинде асыллаа кырген сорууганы салганнар.

Тудуг бригаданың аркан кечигуунери 1967 чылдын тудууларына хөмчөгөр тудуг ажалынын белеткенинде ажалдап турар. Тудуг матери-алдарын белеткени алгаш, бистин шевер бажычыларын, казанчыларын 1967 чылда социалист күлөөлөтөрүн айткан тудууларын хураагынын бетинде күтсөдир шыдаарлар.

Х. КОМБЕЖАП,
тудуг бригадир.

БИЧИ ЧАШТАРГА

«Мурнакчы» колхозтун Булуң суурунун он таламында, Барлык хөмчөгөр арыктын кыдында бойдус чурмалдыг че-ле долгандыр хериниг, кырында беш адырдыг кайы ырак-тан көстүп, дүң чырып турар чаа туугу кижиниң кичээ-гейин хаара туза бөр.

Ол дээрке күрүнөң күсели-биле колхозчуларын бичи чаштарыга тууап берген уруглар салдыр. Эрткен чылдар-да шала туткан туугуну колхозтун баянчылар дооскаш, бо чылдын октябрьда ажаллага кириген. Бичи чаштарын удуур, ойнаар, чөмөнир өрөөлдер, кучка, медицина пунк-туу, ажалдакчыларын ажал албан кылырынга таарыш-тырган улуг, биче 13 өрөөлдер бар.

Анаа 3-тен 6 хар чедир намыз 50 уругун хун-дун чок ажаап тургузар нормалыг. Ам бөдүндө 30 хире уругтарын

ажаап турар. Колдуунда хой уругларын, нинтинин ажал-лынга киржир аргазы берге илерин болган малчынарын уругларын база өскүс уругларын мында ажаап тургузар. Он ажал малчын илер бичи уругларын бо уруглар санына өкпөк азырадып кааш, боттары нинтинин малын кыш ажал-рынга идепкейг киржип турарлар.

— Малчынарын уругларын ам-даа хулаап ап болур бис. Олар боттары-ла куузар болза—деп, медицина пунктунун эргедикчи болган кижиникин Вера Аралчор чугаалады.

Уруглар санынын бүгү чарыгалы күрүнөниң болур. Мындыг арыг чагай уруглар албан черин туткан, уругла-рын халаска доруктуур, эки ажал-чага кижиниң тур-арына колхозчулар Совет күрүнөңгө ажал өөрүн четтирге-нин илердин турар.

Л. МОГУШ.

Мурнакчы саанчы Х. БАХОН.

Бистин дилэвиэс аугаар, «Тыва даг-дугу» комбинатка партия комитетин тургузган дугайында доктаалды СЭКП обком бо чылдың сентябрыда хүлээн алган. 150 коммунисттер, партиянын сес цех организациаларынын каттыштырып турар парком тургустунган ол. Комитетти тургускан соонда, цех организациаларынын ажылынга алаан хей экижилгелер болгулааны мада дорту-биле чугаалар херек. Илаагы коммунисттер бүүрү-биле улам-на чок, улам-на ханы харылажырынга ол ажыкты апарган.

Комбинат бо чылдың 11 айларында бүүрүгелерин 109 хуу, баранын продукцияны — 108 хуу күүсеткен. Пландын ажырын ийи чуртук мун төнөөдө хей чуртук даг-дугун Төрөн чуртка берген. Планды алаагы сорулгалары моон соңгаар улам чедикширин күүсеткенге таарымчалыг байдал тургустунуп турар. Моон алгаш көргө, тус-тус цехтерде ажыда организациастыг чорук база экижээ деп санап болур. Э-не кол чүү— бүүрүгелерин уугурунга коммунисттериниң ролу улаадып турар.

Сөөлү ийи айла партия хуралдары доктаамал болуп келген. Оң айтыргалары аны-бүрү, ылаагы партиянын организациа-массалыг болгаш кижизидилгелер ажыдарыне улау кичээттерин салып турар апарган бис. Хүнүнүң аң чугула айтыры — Улуг Октябрьниң 50 чылынга кол-лективтиң калдыг чедикшириниң ужуражыры, алаа коммунисттерин, партия аге организациаларынын киржилгелерин калдыг болурун ол хуралдарга чугаалашкан. Ажылдап улам турар даг-дугунун шынары улам бедир, ажылчыларның ажыла да бедик мергежилди чедип алыр, цехтер аразында социалисттиң чарышты организациастап турган, цех бүүрүгелерин алаа ажы күүсеткен чедип алыр болгаш өске-да хүлээлгелерин алган бис.

Даг-дугу арылгалар фабрика ноябрыда өскөдөн эки ажылдаан: даг-дугу нити-биле ажылдап кылырында-да, алды сорттар аайы-биле-даа планна ажы күүсеткен. Коммунистер Ю. Н. Шагдыр, Б. М. Касаев оларын удурутканы ээлчеглер планын даалгазын ай санында ажы күүседип келген. Продукцияны шынары—база тергил. Бо фабриканы коммунисттер пар-

тия даалгаларын ак сепкилди күү-седип туралар. Чижээ, паркомунуң даалгазын аугаар фабриканың местиниң тургустунган эш Джамаев проф-физик организациаларынын ажылынга удурутканын алаан экижилген. Мында проффизик кижизидилгелер саны өске чедикшириниң хей. Фаб-риканы ээлчег бүүрүгелер болгаш септелге бригаданың партия-ком-сомол бөлүктөрүн тургузарыга ком-мунистер болгаш комсомолчулар улур ролдуг болганар. Өске-да хей-нिति организациаларынын ажылы партия организациалары эки удурутуп эгелээни комбинаттың паркомунга демдөгөн.

Ол ышак, рудниктиң, транспорт цехиниң болгаш комбинат эгел-леиниң партия аге организациаларынын ажылынга арга-дуржулганы моонун алыр дээр организациастыг хемчеглерин чорудуп туралар.

Мында коммунисттер бүүрүгелер бир өөредилге хаара туттуган. Коммунисттерин хуу харысалгазын дугайында алырчыгы партия организациаларынын хуралдарына чугаалашкан, партияны даалгалар бөри, коммунисттерин бот-иде-кейин бедире, оларның өөредилге амьдырал-чуртталгазын

дузалары дээр ышак чугула чүү-лерин чедип алыр дээр партия организациаларынын ажылы экижил-дерин айткан. Ам дээринде бо талазы-биле баштайгы чедикши-нер көстүп эгелеп турар, ыччаарга оңу быжыггаар сорулга-биле ажыла улам күштелдирер апаар бис.

Хей-хей коммунистер боттары-ның ажылынга бедик мергежилди чедип алышаан, партия аге органи-зациаларынын даалгаларын төлөт-күсүдип туралар. Олар—руд-никтиң кол геологу И. В. Долматов, рудниктиң мастерлер В. Ш. Даржаа, Г. И. Перов, забойщиктер бригадирлер Х. П. Мажит-Доржу, К. Ф. Казарин, транспорт цехиниң ажылдагачының начальниги Н. И. Чижик, чолачы А. Игнатьев, ТЭЦ-тин ажылчылары И. К. Бушурев, И. Д. Букмалов болгаш өскөдөр. Даг-дугу арылгалар фабрикада партия организациалары (секретары эш Г. Ф. Мананков) коммунисттерин бүүрүгелерин хуу харысалгазын бедире дээр организациастыг хей хемчеглерин алган.

Бистин паркомунуң ажылында чамдык чедикшириниң дугайын үстүндө айттым. Иччаа-даа ол дээр аны-бүрү, хей болгаш солун ажыл-херектиң чүгүл чамдыгы-дыр. Ажылда четпестер ам-даа хей болганда, оңу чок бөдүрүг дээр арга-хемчеглерин алыр ужурут бис. Хоорайнын ажылы чоннарын амыдырал хандырылга талазы-биле хей негелдери болгаш чагыла-рын чуртталга-коммунал эргеле-ли болгаш ажылчы хандырылга кил-дизин (удуртукчулар коммунистер аштер Самороков, Угланов) четпес күүседип, ол дээр харысалгазын бедиртпейн туралар.

Ажылдың чангыс талазынче сун-дугу, олчө хей күшүг октааган, харын нити күш-биле, чангыс кү-зөл-сору-биле хей талазын ажылды көдүрүп, сайырадыр дээр кү-женишкени салыр ужурут деп, пар-тия бисти өөредип турар. Иччаарга, партиянын организациа-массалыг бол-гаш кижизидилгелер ажылы бисте чогуур негелдизин чедип тургус-туман. Бистин амыг кол сорулга-ны — коммунистер-биле, ажылчы-чон-биле хуу бүүрүгелер быжыг хары-саалын турар, оларның күжүгө дааныр болур.

Ф. КЛЕНОВ,
«Тыва даг-дугу» комбинаттың
парком секретары.

Бо чыл төнүп турары-биле холбаштыр «Тыва» совхозун механизаторлары улау байыр-ладиз Чая чылын төлөтүп у-лау дээр чүткүдүг ажылдаанар. Совхозка бо чылдың дорт-кү кварталында 47 тракториу сепээр планын турган болза, деңбери 25-ке чедир оңу күүсе-дин шыдаан. Н. Рак баштап бригада бо талазы-биле мурнак-чы ажылдаан. Бо-ла кварталда 40 сепка сепээр турган. 90-ны септээр, андазыннарны база план аугаар септен күүсеткен.

Чамдык марканың тракторла-рын «Сельхозтехника» Тан-ды болгаш Туранда септелге че-леринче чорутуулан. Иччаарга тракторларынын боттарынга сеп-тедирин чогуур өйүндө шынарыг кылдыр кылмы алдырынга сеп-тедилер бүүрүдү.

Оң-биле кады совхозтун топ мастеркасында комбайннар септелгенин база чорудуп турар. Ама чедир 12 комбайн шуут беен.

Септелгенин темпизин дүргө-дизинге болгаш шынарыг бо-

дизинге бедирер аайы-ага-арга-арга, социалисттиң чары-ты калбартканы көсүк иди-берип турар чугаагон. Септе-лени эки кылмы турары дээр, ылаагы №1 бригаданың 35 рубль-биле шаңнаш, он хонган-ла септелге тилекчи болган-нары уш-ун рубль-биле база шаңнап турар. Социалистти чарыштың бирги черинде Н. Рак-тың бригадасы болгаш О. Очу-рунүң аэнозуу чоруп туралар. Ылаагы Очурунүң аэнозуу 14 шак иштинде кылды чүдүлери 12 шак иштинде дозуп турар.

Моторлар септээр талазы-биле алырга, бир өвөс мастеркага бо талазы-биле херектиң бүүг негелдери турган чүе болза, дорт хуңде ийи мотор септээрин уш кылдыр күүседип кылдыр дээр-ин септедилер чугаалап турар. Оларын амыг чоокуу сорул-галы Чая чылын төлөтүп у-лау алгаш, оң бирги кварталы-нын септелге планын хуусаа бе-тинде, дүргө темпизин кылдыр ботандырар.

И И И Х О Й Ж У

Совет көдээниң кижилери

Тыва-Белогорск 1945 чылдың чыл-мында «Фашист Германияны тилээни дээр» деп медальдиң эдилекчиз, гвардейи улау сержант, коммунист Түзүш Белек-оол шериг албанында төрөп Тывага халажы келгире, оңу Улау-Хем районунуң чылаарда турган. Хендерге көдө Советиниң даргазына чоруткан. Чонунуң тайбың ажыл-ижин беш ажыг чылдарың дүргүзүндө ыччаар тургустун келген.

Ам Түзүш Селдичев Белек-оол—Танды районунуң «Элегес» совхозунун мурнакчы хойжуу, СЭКП райкомунуң кижигуну, совхозтун партия комитетиниң кижигуну болгаш Элегес көдө Советиниң депутаты. Ол ажыл-дап-даа, хей-нिति ажыла-даа кылмы чорааш, кижилер-биле чугаалашыр бөдүрүп, сагыш-човангыры, чонунуң херээ дээр бодунга болгаш эштеринге негелдизин, оналгаш ажылынга харысалгалыг-биле ленинчи партияны кижигунуңуң хүлээл-генин бадаткан чорур.

Амыг үдө оң ажалдаагында бо чымын турттугун 862 хура-галың күш-дегелди өк. Оң кыштаанда ситен, силос кура-лар-ырааган.

Белек-оолдар ылоондын хүп үнүп келери билек кажазында ажыл-иш, ситен, силос-биле чегергеш, эртенги оок налдыг бер-генде одарже үндүрерлер. а кижик чывар кагарынын бетинде көдөчө кинип алыр.

Хойжунуң бажылынга чедип келген, келер чыгы социали-сттиг хүлээлгелер дугайын чуга-лажы бөрүвиске, Түзүш Сел-дичев:

— Баш бүүрүдүн 3,5 кг дү-тү кыргып алыр хүлээлге алыр болза черде ажырба. Бо хире күш-дегелдиз хураганнар чам-дык баксырай бербес боор оң-диз. Оң бо сөстөринде кылмы турар ажылдыг эки түнелдиз чедип алыр дээр бүүрүдиз иден. Белек-оолдун өг-бүлөз хей урууларыг. Өгүнү херээжөн

эден Наталья Сандыковна улау уруу Валентина Кызылдың баш-кы учушунда, оң бичерин: Владимир көдө ажыл-агыйын Багалында профессионал-тех-никтиң учушунда, Борне биле Гала 6-гы, Тана 4-кү клас-старла өөренип турарын өөрүш-кү-биле чугаалааш, «а хемер кызын келер чымын бирги клас-ска өөренип» — диди.

Белек-оолдар-биле байырлаш-каш, хойжу Сананың аалыга хап келген бис. Көржө-оол Ту-дүшөвниң дузалык калдыкы-биле кады хойларын темгир, оларның эң коопкаарын анги-лап үскөн тур.

— Арга хойларын үскөш, не-мелде чечнер-биле чечерин, эки апаарга, кодаңа калдып одарла-дырга эки—деп, ол чугаалааш. Хойларын эртен, келээ ситен, силос-биле чечерин, оок хүп-нерде дагаларың мөзө талазы, мжым, хары чымчак, үлдүргөй одарларга калдыр турар. 1965 чылда ол чүс хойга оналгыг 95 хураган, хой бүүрүдүн 3,9 кг дүк алган болза, 1966 чылда оң ол көргүзүлгө 100 хураган болгаш 4 кг дүк болган, а 1967 чылда Көржө-оол Тудүшөвниң ол көргүзүлгөсүн улам экижидер хүлээлгени алган.

Амыг үдө оң ажал турары чартык нарын дүгүл 712 тогу-дуну башкымын келер чылдың февралың эгизинде оодал эгелер. Ыччаагы оларның ажалгазын экижидер дээр ы-зымак ажылдап турар.

ЧУРУКА: Мурнакчы хойжу-К. Санаа.

Д. АНАП-ООЛДУН
сөзү, фотоз.

ЧАА БЕДИК ДЕННЕЛЧЕ

Хоорай Сөвединиң сессиязы

Чаа чыл—кылган ажыдарың чүдүлдерин үндүрерин болгаш чаа сорулгалары—ам чорудар хемчег-лери неген келер. Бо удааында Кызыл хоорай Сөвединиң күсүмө оң ийги сессиянын мурвунга боду-нуд кылты чоруткан ажылың дугайын санапкан.

Калдыг-да күсүмө организациа-массалыг хемчеглерин кайы хире чорутканында оң удурутканында бактап турар үлөтүр бүүрүгелер болгаш албан организациалар, колхоз болгаш совхозтарның ажыл-чоруду-галың чедикширин улау-биле ха-маарыяры практика көргүскөн. Хоорай Сөвединиң күсүмө квар-тал болгаш бажы комитеттери, доктаамал комиссиялары болгаш депутаттары дачыштыр, оларның организациа болгаш массалыг ажыдарыга дачыш алган, чамдык ажылың кылган.

Бо чымын болуп эргилээс 6 сессияны тургускан айтыргаларын чугаалажырында 87 депутаттар, а үлөтүр, саяды болгаш өске-даа бүүрүгелерин ажылыңды хыналда-ла чорудурыга 41 депутаттар кирешкен. Хоорай Сөвединиң де-путаттары эштер А. Борбак-оол, Н. Беляков, Я. Кыргалова, Д. Коро-лев, Д. Кузур, О. Лама, З. Мелеш-кина, М. Мерзлякова, Ш. Монгуш, Х. Ондар, Г. Соронжа болгаш он-да өскөдөр боттарының хуу бүүр-дизин ажыл-чорудугалың чүгө со-гугчулар-биле ужуражыры-биле ы-зыгаралттымын, соңгучуларын хүлээн ап, сессияларга үнелг сал-дарын берип, ажыл-херээ-биле үлөтүр киргүзүп, ажыл-агый-политиктиң сорулгаларын ший-тирлээринге соңгучуларын хаара тулуп келтирген.

Хоорай Сөвединиң 150 депутат-тарынын иштинде 121 депутат со-гугчулар мурвунга өткөдү берген, 9 доктаамал комиссияны 5-жи хоорай Сөвединиң сессиянын мур-вунга илеткедилерин кылган. Депу-таттар А. Балакин, Н. Беляков, К. Бичин-урут болгаш И. Кызыл-оол чангыс-даа катан өткөт илбаанар.

Ол ышак калды камгал болгаш социал хандырылганың (даргаз Д. Королева), амьдырал хандырыл-

га, хей-нिति чеченелге болгаш са-дыгың (даргаз Д. Сотпа), инити-ниң көрүм-чүрүм камгалалың болгаш социалисттиг хойжуну-дуга-наң (даргаз И. Кураев) доктаа-мал комиссиялары улау ажылың чорутканын. Олар эмнеге албан чедикшириниң байданыла беле-телгиле, магазиндере барааннар-ын болгаш алы-чечиян асорти-ментизин, чонун канчаар ханды-ры турарын, кем-херек үлөдөр чорут-канын билдиргелер хемчеглерин болгаш байданылың талазы-биле хы-налдарын болгаш хуралдарын чорутканын. Оң-биле чегерлештир калыптал туудуңу (даргаз В. Ба-чял) чуртталга-коммунал ажыл-дарың (даргаз В. Гавриченко), алаагылдыг, ногаалгылдыг-ла-нып болгаш орук туудуңу (дарга-з И. Бражников) доктаамал комис-сиялары багы ажылдап келгенер.

Хоорайда 57 квартал болгаш 60 бажы комитеттери 700 хире акти-вчилер хаара туткан. Оларның даргалары күсүмө хуралыңа бад-талынган. Кварталдар болгаш ба-жынар комитеттериниң даргалары эштер Н. Прокудин, Каратаев, А. Лавинина, В. Хвостов, Шеховцова, Давыдов, Зыкова, Л. Саникова, К. Кузнецова оларын эки амын оваллап демдөгөр ужурут. Ыч-чаагажон бо талазы-биле ажылда-п чедикширин санап берген депу-таттар шымын шүтүмчүлөнер.

Соңгучуларын чачылары—ол дээр бистин социалисттиг демокра-тияныстың база бир тодаргай иле-ригизикшиң, Советтерниң бүүг-ле практиктиң ажыл-чорудугалыга чо-нуун дорт болгаш калбак киржил-генин база бир хевириниң чугула салдары болур. Ыччаагы соңгучу-ларын күзөл-болданы ботанды-ры-биле бүүг-ле чүүдлерин кылы-ры—хоорай Сөвединиң болгаш де-путат бүүрүгелер бири хүлээлге болур. Соңгучуларын 113 чачы-ларындыг кылдыр-биле 94-ту ху-лаа алган, амыг үдө оларын 84-ту күүсеткен, арталы чооку үдө шийтирелтир.

Хоорай күсүмө бодунуң шүтү-мү-биле организациа-массалыг ажыл-дарын күштелдирип келгенинде

инити продукция бүүдүрериниң пла-нын хоорайның үлөтүр бүүдүрүл-гелери 11 айың дүргүзүндө 105,4 хуу күүсеткен. Пландын дачыгар 6051 эш хом идик, 3226 эш кидиз идик кылдыган, 2964 муң киловатт-шак электрэнергия, 2233 кубометр ди-лит материалдары ажылдаганын, 809 центнер мал саржа болгаш өс-кө-дө продукциялар бүүдүргөн. Чыл планын ноябрыда күүсүдипкен алгы заводунуң, автосептелге заво-дунуң, хлөб заводунуң, республика-нын херекчилер инитилгелер, коллентивтерин бүүдүргөниң эки түнелдерин чедип алганар.

Ол ышак өткөтүгү үнелг ишти-де саяды, экилге, амьдырал ханды-рыга болгаш коммунал ажыл-агый четкилери калбарган. «Көк-Тө» совхозу көсүк түнелдерин чедип алган.

Оң-биле чегерлештир хоорусу-ком тууду организациаларынын ажылыга доктаамал хыналдазын сураткан. Оң түнелдизин тууду организациалары ажылдаа кирер объективтериниң планын үскөн, чурт-талга туудуңу планын чүгө 27,2 хуу күүсеткен. Туудуңу шынары база экижилген. Пландың тууду-бу завод, «Тыва тууду» трези-ниң үлөтүр бүүдүргелер комби-на, пиво заводу күүсүткен. Пасса-жирлер АТА-зы база-ла багай ажыл-дап келген.

Хоорай Сөвединиң XII-ги сессия-зы күсүмө күш-агый-чорудугалында ам-даа улау чедикширин барын айткан. Ылаагы ажылчы чонун негелдизинге болгаш хомудалы-рыга дичагыр болгаш кичээ-гейлг болурун шымын негезн. Бо-дунуң хей талазын ажылчы бедик дөңсөө тургузарга, бүүг-ле совет активче даанып алган, оларын да-чыштыр организациа-массалыг ажыл-дарын күштелдирип, улау ажыл-агый сорулгаларынын планын күү-седиринге ажылчы чооку күжү мобилизаастары чугула дээр-ин күсүмө сессиядан дааскан. Ол ышак моон соңгаар ап чорудар хемчеглер дугайында тодаргай шийтириң база хүлээ алган.

О. СУВАКИН.

Социализм чурттарында

АКЫ-ДУҢМА ЧУТТАРЫН КАДЫ АЖЫЛДАЖЫЛГАЗЫ

Вентрианың бирги атомун электростанцияны электри күжүнүң тала-зы-биле бүүг херектелдиз 15 хууун хандырар, оңу тууд дугайында ду-гуржукага ССРЭ-ниң болгаш БҮР-нун чаак тоолору Бүдүштөгү ат салганар. Совет Эвилелиниң анза бээр реактор камгалалыг ажылда-ды болгаш ажылдык бедик негелдизин хандырар. Ставканың дерлелге-рин алырыга ССРЭ-ниң чаазыны үр хуусаалыг чээлини бээр атомун электростанцияны туудуңу чигедир. Бо бүүнүң дугайын БҮР-нун Ми-нистрлар Чөвүлелиниң даргазынын ораакчызы А. Апро чугаалаан.

КУБА ТУДУН ТУРА
Матанас дээр далай өөжүңү эринде чаа алгы комбинатын ту-дуу калбарган. Ол болза ол хевириниң эң-не бо үдөгөй болгаш бүү-дүргүлгө болур. Оң туудуңуңу Куба мал ажылынын шапкын хожун турары-биле холбашкан. Кубаның чааа оң туудуңу 7,5 миллион песо ака дөвөнүз.

Комбинат оң-биле кады эртем-шнчиле төвү болур. 1968 чылда ком-бинаттың тууду доостурга, чуртка алгыны болгашаардым кылмы ийи катан улаадыр.

СОВЕТ ЭВИЛЕЛИНИН ЧАГЫ-БИЛЕ

ГДР-ниң Варнемюнде судно тудар чери «Вольск» дээр чүк соорт суднону сугаа кирген, ол 12300 тонна чүтүк кодуру. Оң Совет Эви-лелиниң чагы-биле кылган. Суднону эң чаа дерлелгелер-биле чегелгезе. (СЭТА).

АКШ-ТЫҢ Вьетнамда агрессиязын уду

УЛАН-БАТОР. (СЭТА). Бүүг ула-с-биле бир дөңөй, моол улау де-милити турар Вьетнамын талазында бажы-биле болгаш чачылыш чо-гуу-биле тургуп турар деп, тайбын-чы Бүүг-дегел чөвүлелиниң кел-гилгүнү, тайбын камгалалынын моол комитетиниң даргазы Ч. Чимид ме-делгез. Калифорнияга азы Техаса вьетнамчылар чед берген чүе эвес, харын американар Вьетнамда экилчилер болу чед бергенер. Ыччаагы тайбын инитивиза ду-гайында калдыг-даа нүгүдлөшкөн-нөр кымы-даа бүүдүлдүрүп шыдаас.

Америк улау чүд болгашынын чачылышны биске четпей-даа ту-рар чүе болза, ол бисти балыла-лап турар.

НУДР-ге уду өнчүк-чөңгөөлөр

ПХЕНЬЯН. (СЭТА). Көргөтө тай-быңчылды дугайында шериг ком-миссиянын хуралы декабрың 29-та Паньмынжонга болган. Кө-рей Улаус-Демократтыг Республика-га уду өнчүк-чөңгөөлөр чаа үлөдүг-дизин кылган-биле холбаштыр аме-рик талага шийтирлг удуура-нышкынын көрей-ыдат талазын тоолукчизин генерал-майор Пак Чун Гук аңаа меделгез.

Декабрың 18-дан 29-ка чедир америк талазын шериг кораблы-ры КВР-ниң деңизеринде сугаа-жы-88 катан шүртүп кирген дамыл-тыг дээрин Пак Чун Гук дича-пкан. КВР-ниң япон далайда деңизер

ЧАГЫГЛАР КҮҮСЕЛДЕЗИ

Эрэн район, көдө Советтерниң депутаттары соңгучуларын чачы-ларын күүсеткенге эвээс эвес улау хууун киргегенер. Ажыл-агыйла-рын аны-бүрү азыралынын аайы-биле депутаттарга 62 чачылар кир-ген. Оларын иштинде бежен ажыг чачыг херек кырында боттанган. Чи-жээлгелер, эркен ажыл-агый чы-лында «Чаа орук» колхозтун төп сүт-бараан фермазын электри-житкен. Ленин аттыг колхоз-ка асы-саты улаагыраш, чаш урууларын кадык шынарыг өзүлдегине таарымчалыг байла-ды тургузуп берген. Ленин ат-тыг баа «Чаа орук» колхозтарын Чөөгей, Ямаалы, Тере-Хал деп че-леринде малчынарга медицина ду-залынын доктаамал көргүзө-биле бир экинчи быжыгала. Ленин ат-тыг колхозтун Хун-Сайыр баа «Ком-мунизм орук» колхозтун Бүүгү Өвүрүнде хойжу бригадалар төп-терин тургускан.

Депутаттарын чачылар күүсе-лдезин ботандырыныг кызымак чо-

руу районунуң ажыл-агый болган культура тургузушкунуң чамдык айтыргаларын чедикшириниң ший-тирлээринге улау иди-лг болуп ту-рарын демдөгөр алаар. Эрэн суу-рун чурттагы чоноуңу кирген чачыны аугаар суура кулуктун ажылы чуртумчаан. Ол ышак Сарыг-Булак бугазын ашташ, суурун шынарын сүт-биле хандырар. Сууу чаагайжылыгында, уруулар албан чедикширин септелгенине, ра-дио, электри хандырылганын ха-маарышкан үрөмкө чачыларын ба-ры-ла коллуу күүсеткен.

Чачылар күүселдезин эки чүд-лөр бар-даа болза чачык четпес та-лалар барын алыр херек. Район бол-гаш көдө Советтерниң күсүмөлары соңгучулардан кирген чачыларын күүседир талазы-биле тускай хемчег-лери ажылдап кылган-даа болза, кадыг бир чачыны канчаар күүсе-лдерин арга хемчеглерин тып ажы-лазын четпес чорудуп келген. Оң түнелдизин 10 ажыг чачы калың-даа чылдаа чок күүсеттиней

Т. БЕГИН.

Малчынарын хомудалы

Дузалык калдык чок болгаш 112 баш инети чүгө каагы-биле ийилээ ажап, азырап, ырак чедер мал чечип алырынга четтик-пейн турар.

Кыштын берге үезинде малга чеч бетелген бээр талазы-биле байдал Арын фермазында баа-ла дээр эвес. Бо ийи фермаларын кайымын-даа ам 2—3 айлар дүргүзүндө солун.

сеткүүл барбаан. Ол чедерин ма-дичынары казан солун концерт көргөни, лекция дичаанын беин бил-бестер.

Бирги ээлчеге малчынарын амыдыралыне кол кичээгелги у-лаагыраш, оң колхоз бүүдүргелер-ин кол алыр—мал ажылы оул-галыг болдурун амыдыралы бүүрү-нүң хүлээлгени. Д. АИР-САНАА.

Конго чакаткың меделгелери

БРАЗЗАВИЛЬ. (СЭТА). Тейшейра-Дин Суза районунга агилчуларын халаашканы кылгырыга Конго (Киншаса) дузалан дээр дугайында Португалияның чаазыны бадм-калын Конгоун (Киншаса) даш-кы херектер министри эң-не шы-гымы-биле мезгиле тууду, бүүу шапкан.

Анголада чоңуң тура калымын-кының өртү хип турар дээрин мооң-биле холбаштыр Киншасада парлаан меделгелде чугаалаан. Ан-гола улаус португал колонизмди дардалдаа хосталыр деп шийти-рин үндүргөн болгаш бодуңу хос-талгазы дээр демиселди чорудуп турар. Оң аңгыда, португал казан Анголаның Конго-биле (Киншаса) кылгырагы доздуу-биле хатган.

Л

